

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету землевпорядкування
доктор економічних наук, професор

Тарас ЄВСЮКОВ

“ ” 2023 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри фізичного виховання

Протокол № 20 від 31.05.2023 р.

Завідувач кафедри фізичного виховання

Микола КОСТЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП завідувач кафедри геодезії
та картографії, д.геогр.н., професор

Іван КОВАЛЬЧУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

спеціальність _____ 193 Геодезія та землеустрій _____

освітня програма _____ «Геодезія та землеустрій» _____

Факультет (ННІ) _____ факультет землевпорядкування _____

Розробник: ст. викладач кафедри фізичного виховання В'ячеслав Пархоменко

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

«Фізичне виховання»

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>093 «Геодезія та землеустрій»</i>	
Освітня програма	<i>Геодезія та землеустрій</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Обов'язковий компонент за рішенням вченої ради університету</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів	<i>8</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>Залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	<i>1-2</i>	
Семестр	<i>1, 2, 3, 4-ий</i>	
Лекційні заняття	<i>-</i>	<i>год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>120 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>-</i>	<i>год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни фізичне виховання є:

- формування у студента практичних знань, умінь, навичок у галузі фізичної культури і спорту;
- виховання потреби до фізичного самовдосконалення та здорового способу життя;
- розвиток психофізичних якостей, які відповідають специфічним вимогам в обраній професійній діяльності;
- засвоїти уміння самостійно використовувати здобуті знання, навички з фізичної культури та спорту для профілактики захворювань, збереження та зміцнення здоров'я;

- оволодіти засобами самоконтролю в процесі фізкультурно-оздоровчих та спортивних занять;
- залучити студента до активного соціального життя факультету, ННІ, університету, фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, здобуття досвіду її використання для всебічного розвитку особистості, майбутнього педагога, керівника;
- сформувати навички в техніці виконання базових вправ (загально-розвиваючі вправи, спеціально-бігові вправи, біг, стрибки в довжину, силові вправи);
- навчити основам орієнтування на місцевості;
- сформувати чітке уявлення про послідовність виконання фізичних вправ у різних комплексах.

Основними завданнями вивчення дисципліни фізичне виховання є:

- усвідомлення впливу фізичного розвитку студента на його самопочуття, здоров'я, розумову діяльність, соціальну активність, розвиток і вдосконалення наступних поколінь;
- виховання потреби у самостійному регулярному фізичному навантаженні;
- навчити студента отримувати задоволення і користь від виконання фізичних вправ;
- навчити студента самостійно обирати види фізичних вправ в залежності від стану його здоров'я, ступені фізичного розвитку, обраної майбутньої фахової спеціальності;
- навчити студента правильно виконувати різні фізичні вправи;
- навчити студента правильно дозувати фізичні навантаження;
- навчити студента засобам відновлення організму після фізичних навантажень;
- розвиток, підвищення спортивної майстерності студентів-спортсменів;
- участь кращих студентів-спортсменів у спортивно-масових заходах університету за збірну команду факультету, ННІ;
- викликати у студента почуття гордості, інтересу, відповідальності, співпереживання, співчуття, радості, поваги за учасників спортивних змагань в університеті;
- прививати студенту культурну поведінку під час вболівання на спортивних змаганнях;
- виховання у студента любові до природи, навколишнього середовища, чистоти та краси лісів, парків та місць відпочинку.

Набуття компетентностей

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й

суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання

PH2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання.

Назви змістовних модулів і тем	Ти жні	Кількість годин					
		Денна форма					
		у со- го	у тому числі				
1	жні	го	л	п	лаб	інд	с.р.
		2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна фізична підготовка							
Тема 1. Організація занять з фізичного виховання на факультеті. Ознайомлення студентів з «Положенням про екзамени та заліки в НУБіП України». Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання. Організація фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в університеті, на факультеті.	1	2		2			
Тема 2-6. Розвиток опорно-рухливого апарату, гнучкості, сили, загальної витривалості.	2-6	10		10			
Тема 7. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля загальна фізична підготовка.	7	2		2			
Разом за змістовим модулем 1.	7	14		14			
Змістовий модуль 2. Загальна фізична підготовка, спеціалізація «міні-футбол»							
Тема 8-13. Загальна фізична підготовка, спеціалізація міні-футбол. Техніка ведення, прийому та зупинки м'яча, передачі, м'яча, техніка ударів по м'ячу. Основи тактики гри, розвиток сили, швидкості, координації спритності.	8-13	12		12			
Тема 14-15. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля міні-футбол.	14-15	4		4			
Разом за змістовим модулем 2.	8	16		16			
Змістовий модуль 3. Спеціалізація «силовий фітнес»							
Тема 16-20. Базові елементи силового фітнесу. Силові вправи без предметів, вправи на тренажерах, з гантелями. Розвиток гнучкості, координації, силової і загальної витривалості.	16-20	10		10			
Тема 21-22. Виконання контрольних нормативів з модуля силовий фітнес.	21-22	4		4			
Разом за змістовим модулем 3.	7	14		14			

Змістовий модуль 4. Легка атлетика							
Тема 23-28. Розвиток опорно-рухливого апарату. Спеціальні бігові вправи. Бігова підготовка. стрибки у довжину з розбігу.	23-28	12		12			
Тема 29-30. Виконання контрольних нормативів змістового модуля легка атлетика.	29-30	4		4			
Разом за змістовим модулем 4.	8	16		16			
Змістовий модуль 5. Загально-фізична та кросова підготовка							
Тема 31. Організація занять з фізичного виховання на виховання на факультеті. «Положенням про екзамени та заліки в НУБіП України». Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання. Організація фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в університеті на факультеті.	31	2		2			
Тема 32-35. Розвиток опорно-рухливого апарату, бігова підготовка на стадіоні, кросова підготовка на пересіченій лісовій місцевості, основи орієнтування на місцевості, розвиток загальної витривалості.	32-35	8		8			
Тема 36-37. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля 5.	36-37	4		4			
Разом за змістовим модулем 5.	7	14		14			
Змістовий модуль 6. Загальна фізична підготовка, спеціалізація «міні-футбол»							
Тема 38-43. Загальна фізична підготовка, спеціалізація міні-футбол. Техніка ведення, прийому та зупинки м'яча, передачі, м'яча, техніка ударів по м'ячу. Ігрова практика. Розвиток сили, швидкості, координації спритності.	38-43	12		12			
Тема 44-45. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля міні-футбол. Атестація.	44-45	4		4			
Разом за змістовим модулем 6.	8	16		16			
Змістовий модуль 7. Загальна фізична підготовка							
Тема 46-51. Розвиток опорно-рухливого апарату, гнучкості, сили, загальної витривалості. Спеціалізація з ігрових або інших видів спорту.	46-51	12		12			
Тема 52. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля загальна фізична підготовка.	52	2		2			
Разом за змістовим модулем 7.	7	14		14			
Змістовий модуль 8. Легка атлетика							
Тема 53-58. Розвиток опорно-рухливого апарату. Спеціальні бігові вправи. Бігова підготовка, стрибки у довжину з розбігу.	53-58	12		12			
Тема 59-60. Виконання контрольних нормативів змістовного модуля легка атлетика.	59-60	4		4			
Разом за змістовим модулем 8.	8	16		16			
Усього годин:	60	120		120			

4. Теми семінарських занять (не заплановано)

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація занять з фізичного виховання на факультеті землевпорядкування. Ознайомлення студентів з «Положенням про екзамени та заліки в НУБіП України». Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання. Організація фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в університеті, на факультеті.	2
2-6	Розвиток опорно-рухливого апарату, гнучкості, сили, загальної витривалості.	10
7	Виконання контрольних нормативів змістовного міні-футбол.	2
8-13	Загальна фізична підготовка, спеціалізація міні-футбол. Техніка ведення, прийому та зупинки м'яча, передачі, м'яча, техніка ударів по м'ячу. Основи тактики гри, розвиток сили, швидкості, координації спритності.	12
14-15	Виконання контрольних нормативів з модуля аеробіки.	4
16-20	Базові елементи силового фітнесу. Силові вправи без предметів, вправи на тренажерах, з гантелями. Розвиток гнучкості, координації, силової і загальної витривалості.	10
21-22	Виконання контрольних нормативів з модуля силовий фітнес.	4
23-28	Розвиток опорно-рухливого апарату. Спеціальні бігові вправи. Бігова підготовка, стрибки у довжину з розбігу.	12
29-30	Виконання контрольних нормативів змістовного модуля легка атлетика.	4
31	Організація занять з фізичного виховання на факультеті землевпорядкування. «Положенням про екзамени та заліки в НУБіП України». Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання. Організація фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в університеті на факультеті.	2
32-35	Розвиток опорно-рухливого апарату, бігова підготовка на стадіоні, кросова підготовка на пересіченій лісовій місцевості, основи орієнтування на місцевості, розвиток загальної витривалості.	8
36-37	Виконання контрольних нормативів змістовного модуля загально-фізична та кросова підготовка.	2
38-43	Загальна фізична підготовка, спеціалізація міні-футбол. Техніка ведення, прийому та зупинки м'яча, передачі, м'яча, техніка ударів по м'ячу. Ігрова практика. Розвиток сили, швидкості, координації спритності.	12
44-45	Виконання контрольних нормативів змістовного модуля міні-футбол.	4

46-51	Розвиток опорно-рухливого апарату, гнучкості, сили, загальної витривалості. Спеціалізація з ігрових або інших видів спорту.	12
52	Виконання контрольних нормативів змістовного модуля загальна фізична підготовка. Атестація.	2
53-58	Розвиток опорно-рухливого апарату. Спеціальні бігові вправи. Бігова підготовка, стрибки у довжину з розбігу.	12
59-60	Виконання контрольних нормативів змістовного модуля легка атлетика.	4
	Усього годин:	120

6. Теми лабораторних занять (не заплановано)

7. Теми самостійної роботи (в плановому навантаженні не заплановано).

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

9. Методи навчання

Словесні методи:

- бесіда;
- розповідь;
- пояснення, тощо.

Методи демонстрації:

- демонстрація поз і рухів (безпосередній показ або пряма наочність);
- використання ілюстративних матеріалів (опосередкована наочність).

Практичні методи:

- метод навчання вправ по частинах;
- метод навчання вправ загалом;
- метод підвідних вправ;
- метод імітаційних вправ.

10. Форми контролю

Попередній, поточний, проміжний та підсумковий.

Попередній контроль проводиться перед на початку змістовного модуля для з'ясування загального рівня підготовки студентів з дисципліни.

Поточний контроль – спостереження за навчальною діяльністю студентів, виконанням вправ на заняттях із записом результатів у журнал.

Проміжний контроль – здача нормативів зі змістовних модулів, змагання у навчальних групах.

Підсумковий контроль – залікові тести (атестація).

Модуль «Загально-фізична та кросова підготовка»
Контрольні нормативи

Бали	Чоловіки			
	Біг 100 м (сек.)	6-ти хв. біг (м)	Підтягування на перекладині (разів)	Підйом ніг до перекладини з вису на перекладині (разів)
25	13,2	1600	16	
24	13,3	1580	15	
23	13,4	1560	14	
22	13,5	1540	13	
21	13,6	1520	12	
20	13,7	1500	11	
19	13,8	1470		
18	13,9	1440	10	
17	14,0	1410		
16	14,1	1380	9	
15	14,2	1350		
14	14,3	1310	8	
13	14,4	1270		
12	14,6	1230	7	
11	14,8	1190		
10	15,0	1150	6	
9	15,2	1120		
8	15,4	1090	5	
7	15,6	1060		
6	15,8	1030	4	
5	16,0	1000		
4	16,2	975	3	
3	16,4	950		
2	16,6	925	2	
1	16,8	900		

Бали	Жінки			
	Біг 100 м (сек.)	6-ти хв. біг (м)	Підтягування з вису лежачи (разів)	Підйом колін до грудей з вису на перекладині (разів)
25	16,6	1200	16	
24	16,7	1180	15	
23	16,8	1160	14	
22	16,9	1140	13	
21	17,0	1120	12	
20	17,1	1100	11	
19	17,2	1080		
18	17,3	1060	10	
17	17,4	1040		
16	17,5	1020	9	
15	17,6	1000		
14	17,7	980	8	
13	17,8	960		
12	18,0	940	7	
11	18,2	920		
10	18,4	900	6	
9	18,6	880		
8	18,8	860	5	
7	19,0	840		
6	19,2	820	4	
5	19,4	800		
4	19,6	780	3	
3	19,8	760		
2	20,0	755	2	
1	20,2	750		

Модуль спеціалізація "Міні-футбол"
Контрольні нормативи

№ з/п	Назва	Стать	Бали				
			25	20	15	10	5
1	Удари на влучність з відстані 20 м (кількість попадань)	Чол.	5	4	3	2	1
		Жін.	5	4	3	2	1
2	Човниковий біг 4 x 4 м ("конверт")	Чол.	11,0	11,5	12,0	12,5	13,5
		Жін.	14,0	14,3	14,6	15,0	15,5
3	Стрибки на гімнастичну лавку за 1 хв.	Чол.	60	55	50	45	40
		Жін.	50	45	40	35	30
4	Комплексна вправа	Чол.	8	7	6	5	4
		Жін.	6	5	4	3	2

Модуль спеціалізація «Силовий фітнес»
Контрольні нормативи

№ п/п	Назва	Стать	Бали				
			25	20	15	10	5
1	Біг прямі ноги вперед, під кутом 45 градусів	Чол.	200	190	180	170	160
		Жін.	190	175	160	145	130
2	Переступання ніг із сторони в сторону з торканням підлоги рукою в глибокому присіді	Чол.	60	55	50	45	40
		Жін.	50	45	40	35	30
3	В позиції "упор лежачи" торкання плеча протилежною рукою почергово	Чол.	120	115	110	105	100
		Жін.	90	85	80	75	70
4	Лежачи на лівому боці, підйом в положення сидячи (бокові м'язи пресу)	Чол.	55	50	45	40	35
		Жін.	30	25	20	15	10
5	Лежачи на правому боці, підйом в положення сидячи (бокові м'язи пресу)	Чол.	55	50	45	40	35
		Жін.	30	25	20	15	10
6	З положення стоячи торкання підлоги колінами почергово	Чол.	45	40	35	30	25
		Жін.	35	30	25	20	15
7	Перехід з положення стоячи стрибком в положення упор лежачи (б'юрпі)	Чол.	30	25	20	15	10
		Жін.	25	20	15	10	5

Модуль «Легка атлетика»
Контрольні нормативи

Біг 100 м (сек)	Підтягування на перекладині, разів *	Біг 3000 м (хв)	Стрибок у довж. з розбігу (см)	Бали	Біг 100 м (сек)	Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, разів *	Біг 2000 м (хв)	Стрибок у довж. з розбігу (см)
Чоловіки					Жінки			
13,2	16	12.00	490	25	16,6	25	10.00	370
13,3	15	12.15	485	24	16,7	24	10.15	-
13,4	14	12.30	480	23	16,8	23	10.30	365
13,5	13	12.45	475	22	16,9	22	10.45	-
13,6	12	13.00	-	21	17,0	21	11.00	-
13,7	11	13.15	470	20	17,1	20	11.15	360
13,8		13.30	-	19	17,2	19	11.30	355
14,0	10	13.45	475	18	17,3	18	11.50	350
14,1		14.00	-	17	17,4	17	12.00	345
14,2	9	14.20	460	16	17,5	16	12.15	-
14,3		14.30	-	15	17,6	15	12.30	340
14,4	8	14.45	455	14	17,7	14	12.45	335
14,5		15.00	450	13	17,8	13	13.00	330
14,6	7	15.15	445	12	18,0	12	13.15	325
14,7		15.30	-	11	18,2	11	13.30	-
14,8	6	15.45	440	10	18,4	10	13.45	320
15,0		16.00	-	9	18,6	9	14.00	315
15,2	5	16.10	435	8	18,8	8	14.10	310
15,4		16.20	430	7	19,0	7	14.20	305
15,6	4	16.30	425	6	19,2	6	14.30	-
15,8		16.40	420	5	19,4	5	14.40	300
16,0	3	16.50	415	4	19,6	4	14.50	295
16,2		17.00	410	3	19,8	3	15.00	290
16,4	2	17.10	405	2	20,0	2	15.10	285
16,6		17.20	400	1	20,2	1	15.20	280

Модуль «Загальна фізична підготовка»
Контрольні нормативи

Загальна фізична підготовка				Спеціалізація
Бали	Стрибки через скакалку	Комплексна силова вправа: 30 секунд піднімання тулуба з положення лежачи на спині і одразу 30 секунд згинання і розгинання рук в упорі лежачи (жінки з колін), разів		Згідно затверджених нормативних тестів, дві вправи на вибір викладача
		Чол. + жін.	Чоловіки	
25	90	55	44	Максимальна оцінка за дві вправи зі спеціалізації 50 балів
24	89	54	43	
23	88	53	42	
22	87	52	41	
21	86	51	40	
20	85	50	39	
19	84	49	38	
18	83	48	37	
17	82	47	36	
16	81	46	-	
15	80	45	35	
14	78	44	-	
13	76	43	34	
12	74	42	-	
11	72	41	33	
10	70	40	-	
9	68	39	32	
8	66	38	-	
7	64	37	31	
6	62	36	-	
5	60	35	30	
4	58	34	-	
3	56	33	29	
2	54	32	-	
1	52	31	28	

Модуль спеціалізація «Атлетична гімнастика»
Контрольні нормативи

№ з/п	Назва	Стать	Бали				
			25	20	15	10	5
1	* Жим лежачи на горизонтальній лаві, разів (вага штанги: особиста вага мінус 10 кг для чоловіків, мінус 30 кг для жінок)	Жін., чол.	12	10	8	6	4
2	* Присідання зі штангою на плечах, разів (вага штанги: особиста вага мінус 10 кг для чоловіків, 30 кг для жінок)	Жін., чол.	12	10	8	6	4
3	Підтягування на перекладині широким хватом за голову	Чол.	16	12	9	7	5
4	Складання із положення лежачи на спині	Жін.	20	16	12	8	4
		Чол.	30	25	18	12	8
5	** Степ-тест, уд/хв	Жін.	< 83	84-100	101-112	113-124	125-142
		Чол.	< 81	81-90	91-102	103-114	115-128
6	Розробити та виконати комплекс із 5 вправ, направлених на розвиток і укріплення певної групи м'язів використовуючи тренажери та вільні ваги	Жін., чол.	всі вправи без помилко	4 вправи без помилко	3 вправи без помилко	2 вправи без п помилко	1 вправу без помилко

Атестація

Назва вправи	Стать	Бали за виконання вправи					
		6	5	4	3	2	1
Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, разів	Чол.	50	45	40	35	30	25
	Жін.	40	35	30	25	20	15
Човниковий біг 4x9, сек	Чол.	8,8	9,0	9,6	10,0	10,4	10,6
	Жін.	10,0	10,4	10,8	11,3	11,6	12,0
Стрибок у довжину з місця, см	Чол.	230	220	210	200	190	180
	Жін.	185	175	165	155	140	130
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см	Чол.	17	13	11	9	6	3
	Жін.	22	20	18	16	9	5
Стійка стоячи на передпліччях, "планка", хв	Чол.	3,00	2,30	2,00	1,30	1,00	0,45
	Жін.	2,30	2,15	2,00	1,30	1,00	0,45

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками» (Положення від 26.04.2023 р., протокол № 10)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

Рекомендовані джерела інформації

Основні інформаційні джерела

1. Костенко М. П., Бурко С. В., Краснов В. П. Дотримання техніки безпеки студентами під час занять у тренажерній залі: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М.В. Гоголя, 2019. 28 с.
2. Костенко М.П., Краснов В.П. Професійно-орієнтовне фізичне виховання юристів: навчально-методичний посібник – К. НУБіП України, 2020 – 172 с.
3. Краснов В.П., Лисенко С.Г., Отрошко О.В., Дубовік Р.Г. Рациональна рухова активність, як фактор зміцнення здоров'я та профілактики захворювань: методичні рекомендації для самостійних занять студентів. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021 – 38 с.
4. Пархоменко В.К. Положення про спартакіаду студентів НУБіП України, затверджене ректором НУБіП України 10.06.2020 р./ НУБіП України, 2020. 40 с. <https://nubip.edu.ua/node/3318>
5. Положення «Про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затверджено вченою радою НУБіП України 26.04.2023 р. протокол № 10 – 21 с.

Допоміжні інформаційні джерела

1. Гурєєва А.М. Фізичне виховання: атлетична гімнастика: навчально-методичний посібник для студентів усіх напрямів підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / А.М. Гурєєва, Г.О. Єсіонова, Г.І. Кушнір, О.І. Рибалка. – Запоріжжя: ЗНУ, 2013, 73 с.
2. Дубовік Р.Г., Отрошко О.В., Прохніч В.М. Особливості підготовки легкоатлетів: методичні рекомендації з дисципліни «Легка атлетика» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». – Київ: НУБіП України, 2021 – 40 с.
3. Електронні презентації з видів спеціалізації (видів спорту) «Футбол», «Баскетбол», «Спортивне орієнтування» та інші. <https://nubip.edu.ua/node/4220>
4. Задорожний І.І., Мовчан І.О. Волейбол. Навчання техніки гри навчальний посібник. – Львів: ЛДУ БЖД, 2019, 134 с.
5. Закон України «Про освіту» (із змінами від 01.04.2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Закон України «Про вищу освіту» (із змінами від 24.03.2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

7. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (в редакції Закону від 17.02.2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> Іваночко В. В. Застосування сучасних оздоровчих технологій у навчально–виховному процесі фізичного виховання (для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації) : метод. посіб. / Іваночко В.В., Завійська В. М., Дмитренко Л. В. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 161 с. 3.

8. Костенко М.П., Краснов В.П., Отрошко О.В. Футзал в закладах вищої освіти: навчально-методичний посібник для науково-педагогічних працівників кафедр фізичного виховання та студентів неспеціалізованих вищих закладів освіти. – Київ, 2019, 83 с.

9. Краснов В.П., Оленев Д.Г та ін. Фізичне виховання студентів як компонент професійної освіти: навчальний посібник. Київ 2018, 570 с. Литовченко Г.О., Козерук В.Ю., Лазаренко М.Г., Трояновська М.М. Основи фізичного виховання людей різного віку: навчальний посібник : Кондор, 2016, 224 с.

10. Пархоменко В.К., Краснов В.П., Лисенко С.Г., Марущак П.Д. Основи фізичної підготовки в системі фізичного удосконалення студента: навчально-методичний посібник . Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013 – 32 с.

11. [Освітні програми підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» 2022-2023 н.р. \(nubip.edu.ua\)](https://nubip.edu.ua)

12. Указ Президента України Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» від 9 лютого 2016 року № 42/2016 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016#Text>